

Załącznik do Uchwały Nr XXI.160.2020
Rady Gminy Raciąż
z dnia 30 grudnia 2020 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok

Raciąż, grudzień 2020

Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawia zadania własne gminy wynikające z art.4¹ ustawy z dnia 26 października 1986r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: poprzez tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu, poprzez działalność wychowawczą i informacyjną, ograniczanie dostępności do alkoholu, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Problemy alkoholowe to nie tylko, często kojarzone z tym określeniem, uzależnienie od alkoholu, ale długa lista bardzo zróżnicowanych i konkretnych szkód, które mogą dotyczyć każdego mieszkańca gminy. Zatem działania jakie podejmuje samorząd gminny w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych są adresowane nie tylko do grup wysokiego ryzyka, jaką są osoby uzależnione od alkoholu i ich rodziny, ale także do każdego mieszkańca gminy, ponieważ każdy z nich jest narażony na szkody związane z alkoholem. Obecnie nie przypisuje się szkód wyrządzanych przez alkohol tylko i wyłącznie osobom pijącym alkohol, ale całej populacji, niezależnie od tego, czy dany człowiek sięga po alkohol, czy nie.

Cel programu

Podstawowym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest promocja zdrowia, profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, redukcja szkód w tym problemów związanych z zachowaniami ryzykownymi i uzależnieniem, rehabilitacja zdrowotna, społeczna i zawodowa, zmniejszenie rozmiarów problemu zaburzeń życia rodzinnego, poprawa sytuacji społecznej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem z powodu problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu. To również ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy, zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z

ograniczaniem alkoholizmu na terenie gminy, udzielanie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu, zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach, wynikających z uzależnienia i współuzależnienia. Realizacja zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia (art. 4¹ust.2 ustawy z dnia 26 października 1986r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Zadania programu

I

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób dorosłych, młodzieży, dzieci, współuzależnionych, uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od alkoholu.

1. Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii, terapii odwykowej w placówkach leczenia osób uzależnionych od alkoholu i pijących ryzykownie.
2. Kierowanie osób uzależnionych na badanie przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i finansowanie tych badań.
3. Opłaty sądowe związane ze skierowaniem wniosku o zobowiązanie poddania się leczeniu odwykowemu.
4. Gromadzenie, udzielani i rozpowszechnianie informacji o formach profesjonalnej pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym i współuzależnionym.
5. Motywowanie i mobilizowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany stylu życia na wolny od alkoholu.
6. Zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów poradni terapeutycznych.

II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności interwencyjno-motywuujących wobec osób uzależnionych od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu lub terapii.
2. Współpraca merytoryczna z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w zakresie procedury „Niebieskie Karty”.
3. Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin.
4. Realizacja programów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dzieci i młodzieży

1. Działania edukacyjne i informacyjne skierowane do wszystkich mieszkańców gminy, udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych.
2. Prowadzenie i dofinansowanie działań profilaktycznych wspartych różnymi przedsięwzięciami sportowo-rekreacyjnymi, muzycznymi, edukacyjnymi.
3. Edukacja zdrowotna, w tym prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu, upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie w związku z problemem alkoholowym, upowszechnianie informacji na temat szkód wynikających z picia alkoholu.
4. Prowadzenie działań edukacyjnych, opiekuńczych i rozwojowych wobec dzieci i młodzieży, pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych z problemem alkoholowym wobec ich rodziców i opiekunów.
5. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (broszury, plakaty ulotki, literatura, gadżety profilaktyczne itp.), z zakresu profilaktyki uzależnień.
6. Organizacja i dofinansowanie szkoleń skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych w celu ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz nietrzeźwym.

7. Wspieranie i współfinansowanie działań profilaktycznych realizowanych przez Policję w tym działania informacyjno-edukacyjne na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach (zakup ulotek, broszur itp.).
8. Dofinansowanie wypoczynku letniego/zimowego, zielonych szkół połączonego z realizacją działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
9. Poszerzanie oferty alternatywnego spędzania czasu wolnego poprzez organizację i dofinansowanie zajęć sportowo rekreacyjnych realizowanych w szkołach i poza szkołami.
10. Dofinansowanie i finansowanie realizacji programów i warsztatów profilaktycznych dla uczniów oraz szkoleń i konferencji dla rodziców, nauczycieli i innych grup zawodowych w celu uczenia umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu.
11. Wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci, młodzież poprzez finansowanie zajęć, imprez, projektów z elementami profilaktyki uzależnień.
12. Zakup nagród w konkursach, turniejach sportowych i innych z przekazem profilaktycznym.
13. Diagnostyka i monitorowanie problemów alkoholowych występujących na terenie gminy.
14. Prowadzenie w środowisku dzieci i młodzieży działań informacyjno - edukacyjnych oraz zagospodarowania czasu wolnego, ukierunkowanych na rozwój społeczny i profilaktykę uzależnień.
15. Promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia w szczególności poprzez dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych jako formy zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
16. Publikacja artykułów i informacji prasowych dotyczących uzależnień.
17. Finansowanie programów profilaktycznych dla uczniów.
18. Finansowanie warsztatów szkoleniowych dla rodziców, nauczycieli w celu nabycia umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu oraz zdobywaniu wiedzy o szkodliwości alkoholu.
19. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, parafiami i innymi placówkami mającymi na celu promocję zdrowego stylu życia i propagowanie trzeźwych postaw wśród mieszkańców gminy.
20. Podniesienie kwalifikacji poprzez finansowanie udziału w szkoleniach, kursach, konferencjach oraz innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji

osób i specjalistów pracujących na rzecz lokalnego środowiska w zakresie pracy z osobami uzależnionymi i ich rodzinami.

21. Zakup materiałów biurowych i inne wydatki związane z funkcjonowaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
22. Organizacja i finansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz dla pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu zajmujących się pracą z osobami nadużywającymi alkohol.
23. Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież oraz dorosłych.
24. Podejmowanie i finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych z zakresu profilaktyki uzależnień w szkołach, przedszkolach dla dzieci, młodzieży, rodziców, nauczycieli.
25. Realizacja działań nakierowanych na zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży promujące zdrowy i bezpieczny styl życia.
26. Promocja zdrowego, wolnego od uzależnień stylu życia wśród mieszkańców gminy poprzez finansowanie spotkań, imprez z przekazem profilaktycznym.
27. Organizacja czasu wolnego w szczególności podczas ferii letnich i zimowych skierowaną do dzieci i młodzieży połączonego z realizacją działań profilaktycznych.
28. Realizacja działań promujących zdrowy tryb życia, alternatywne dla alkoholu sposoby spędzania wolnego czasu, utrwalanie pozytywnych wzorców zachowań.
29. Organizowanie i wspieranie działań służących promocji zdrowego stylu życia z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej dzieci i młodzieży, realizacja programów zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.
30. Wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
31. Kontrola prawidłowości wydanych zezwoleń na sprzedaż alkoholi oraz kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
32. Zakup nagród dla uczestników konkursów o tematyce związanej z zapobieganiem uzależnieniom.
33. Zakup artykułów spożywczych, paczek dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, których rodzice/rodzic podjęli efektywne leczenie odwykowe.
34. Zakup paczek dla Klubu Honorowych Dawców Krwi wspierających działania na rzecz walki z uzależnieniami oraz działania pomocowe w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.

35. Zakup pakietów profilaktycznych w ramach kampanii profilaktycznych.
36. Zakup artykułów spożywczych na spotkania aktywizujące i integrujące społeczność lokalną celem aktywnego gospodarowania wolnym czasem bez napoi alkoholowych
37. Finansowanie szkoleń profilaktycznych dla dzieci młodzieży, dorosłych, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przez zleceniobiorców.
38. Dofinansowanie zajęć sportowych dla uczniów w ramach programu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego z dala od uzależnień dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych chorobą alkoholową.
39. Inne działania z zakresu profilaktyki uzależnień wynikające z bieżących potrzeb gminy.

IV

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

1. Współpraca z placówkami leczenia odwykowego i podstawowej opieki zdrowotnej.
2. Współpraca z sądem, kuratorami sądowymi, prokuraturą oraz policją.
3. Wspieranie działalności stowarzyszeń, grup samopomocowych, organizacji społecznych, kościelnych i instytucji zajmujących się profilaktyką alkoholową.
4. Wspieranie programów i działań realizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie.
5. Organizowanie spotkań, konferencji, szkoleń, debat na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.
6. Prowadzenie edukacji publicznej w obszarze profilaktyki antyalkoholowej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i promocji zdrowego stylu życia poprzez udział w kampaniach społecznych i lokalnych wydarzeniach skierowanych do mieszkańców gminy.

V

Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Źródłem finansowania Programu na rok 2021 są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ust.1,ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala się w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę (ustawa z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę Dz.U. z 2019 poz.1564) za każdorazowy udział w posiedzeniu/kontroli tej komisji. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia stanowi podpis na liście obecności lub protokole placówek handlowych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Realizatorami i współrealizatorami programu są: Gmina Raciąż, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Komisariat Policji w Raciążu, Sąd Rejonowy w Płońsku, Prokuratura Rejonowa w Płońsku, szkoły, parafie, stowarzyszenia, osoby fizyczne i inne podmioty realizujące cele i zadania zawarte w programie.

Wójt Gminy Raciąż sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i podejmuje niezbędne działania do osiągnięcia wyznaczonych celów.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY

Grażyna Rogowska